

Program nauczania przedmiotu „Język obcy”

Język polski, poziom B2

opracowała mgr Anna Paprotny

EFEKTY KSZTAŁCENIA JĘZYKOWEGO

CELE:

1. Wzmacnianie motywacji do nauki języka.
2. Uświadamianie uczącym możliwości komunikowania się z użytkownikami języka w kontaktach prywatnych i oficjalnych.
3. Zachęcanie do korzystania z różnych oryginalnych materiałów do nauki języka.
4. Przekazywanie wiedzy o polskich realiach i informacji praktycznych przydatnych w życiu codziennym oraz ułatwiających integrację w społeczności akademickiej i poza nią.
5. Pokazywanie różnic i podobieństw między kulturą polską a kulturami studentów.
6. Rozwijanie umiejętności komunikowania się.
7. Przygotowanie do umiejętności doboru komunikatu językowego w zależności od konsytuacji.
8. Zapoznanie studentów z realioznawstwem Polski.

WIEDZA:

1. W zakresie sprawności słuchania student powinien rozumieć informacje podane w tekście literackiej i potocznej odmianie języka.
2. W zakresie umiejętności czytania powinien rozumieć treść tekstu prasowego, urzędowego, literackiego; powinien nauczyć się odnajdywania w tekście najważniejszych informacji.
3. W zakresie komunikacji powinien umieć rozmawiać na różne tematy (prywatne, związane z nauką oraz różnymi aspektami życia codziennego).
4. Student powinien umieć zadawać pytania i odpowiadać na pytania, zabierać głos w dyskusji, udzielać informacji o sobie i swoich problemach lub potrzebach; powinien umieć wyrażać swoją opinię.
5. Powinien posługiwać się oficjalną lub nieoficjalną odmianą języka w zależności od sytuacji.
6. W zakresie pisania student powinien pisać teksty na tematy omawiane na lektoracie; znać krótkie formy wypowiedzi (np. usprawiedliwienie swojej nieobecności, podanie do władz uczelni lub urzędu).

TREŚCI PROGRAMOWE: JĘZYK OGÓLNY

Tematyka:

Zakres materiału obejmuje zagadnienia z poziomu B1 i jest ich poszerzeniem i uszczegółowieniem. Stopień uszczegółowienia zależy od poziomu grupy.

1. Człowiek:
 - dane osobowe: imię, nazwisko, adres, wiek, miejsce urodzenia stan cywilny, narodowość, znajomość języków, wykształcenie;
 - wygląd zewnętrzny, ubranie;
 - cechy charakteru, uczucia, emocje, upodobania.
2. Rodzina:
 - członkowie rodziny, bliscy i dalsi krewni, historia rodziny, relacje rodzinne, tradycje i zwyczaje.
3. Życie codzienne:
 - zajęcia dnia powszedniego;
 - pory dnia;
 - przedmioty codziennego użytku;
 - zajęcia w dni wolne i w święta, życie towarzyskie;
 - czas wolny, rozrywka, odpoczynek;
4. Jedzenie:
 - posiłki, dania, napoje;
 - artykuły spożywcze;
 - naczynia, sztucce, przybory kuchenne;
 - przygotowanie potraw, przepisy kulinarne;
 - kuchnia polska i tradycyjne dania;
 - tradycyjne dania w krajach studentów, przepisy kulinarne;
 - lokale gastronomiczne, restauracje, bary, stołówki;
 - zdrowe odżywianie.
5. Zakupy i usługi:
 - rodzaje sklepów;
 - towary, etykiety, ceny;
 - miary, wagi, rozmiary;
 - zakłady usługowe (fryzjer, zegarmistrz, pralnia);
 - płacenie (gotówka, karta kredytowa, raty, kredyty)
6. Mieszkanie:
 - rodzaj, lokalizacja, wielkość domu/mieszkania;
 - nazwy pomieszczeń;
 - meble i sprzęty gospodarstwa domowego;
 - wynajmowanie mieszkania.
5. Sport
 - dyscypliny sportowe;
 - sprzęt sportowy, obiekty sportowe;
 - imprezy krajowe;
 - bezpieczne i niebezpieczne uprawianie sportu; sporty ekstremalne.
7. Sport
 - dyscypliny sportowe;
 - sprzęt sportowy, obiekty sportowe;

- imprezy krajowe;
 - bezpieczne i niebezpieczne uprawianie sportu; sporty ekstremalne.
8. Miasto:
- budynki, budowle, dzielnice;
 - instytucje: bank, poczta, policja, dworzec, uczelnia;
 - zabytki;
 - parki, ogrody, miejsca rekreacji.
9. Wieś:
- życie na wsi (porównanie z życiem w mieście)
 - zabudowa (budynki mieszkalne, budynki gospodarcze);
 - praca na wsi, dostęp do dóbr kultury, do szkół, ośrodków zdrowia.
10. Podróże:
- środki transportu i komunikacji miejskiej;
 - baza turystyczna: hotele, hostele, pensjonaty, schroniska, kwatery prywatne;
 - biura podróży, informacja turystyczna;
 - dokumenty niezbędne w podróży;
 - najczęściej zwiedzane miejsca w Polsce.
11. Edukacja:
- system edukacji; szkoły podstawowe i średnie, szkoły wyższe;
 - nazwy przedmiotów, dyscyplina, zajęcia dodatkowe;
 - wymagania, testy, egzaminy;
 - dostęp do edukacji, szkoły państwowe i prywatne.
12. Praca:
- miejsce pracy, rodzaj pracy;
 - nazwy zawodów, kwalifikacje, wykształcenie;
 - szukanie pracy, bezrobocie, zasiłki dla bezrobotnych;
 - warunki pracy, czas pracy, urlop, renta, emerytura.
13. Zdrowie:
- higiena osobista;
 - samopoczucie, stan zdrowia;
 - choroby, wizyta u lekarza, nazwy specjalizacji lekarskich;
 - części ciała;
 - apteka, rodzaje leków;
 - wypadki;
 - uzależnienia, choroby cywilizacyjne.
14. Środowisko naturalne:
- klimat, pory roku, pogoda;
 - krajobrazy;
 - rośliny i zwierzęta;
 - ekologia.
15. Państwo i społeczeństwo:
- organizacja państwa, podział administracyjny, ustrój, władza lokalna i państwowa;
 - wybory prezydenta, wybory do sejmu i senatu; wybory do władz lokalnych;
 - święta państwowe;

- sytuacja polityczna i gospodarcza;
- największe partie polityczne w Polsce;
- emigracja, mniejszości narodowe, cudzoziemcy w Polsce;
- warunki życia w Polsce (przeciętna pensja, siła nabywcza złotego, problemy mieszkaniowe, bezrobocie);
- wymiar sprawiedliwości (prokuratura, sądy, policja, Trybunał Konstytucyjny, policja);
- organizacje międzynarodowe działające w Polsce;
- organizacje pożytku publicznego.

16. Nauka i technika:

- najstarsze uczelnie, najbardziej znane szkoły wyższe;
- nobliści polscy i współcześni uczeni znani w kraju i za granicą;
- rozwój techniki (komputeryzacja, motoryzacja)
- badania naukowe, odkrycia, wynalazki;
- imprezy popularyzatorskie (Wrocławski Festiwal Nauki).

17. Środki masowego przekazu:

- prasa;
- radio;
- telewizja;
- Internet.

18. Kultura:

- literatura, film, muzyka;
- festiwale filmowe i muzyczne;
- konkursy literackie (Nike), targi;
- wybitni twórcy kultury;
- sztuka ludowa (stroje, muzyka, taniec).

19. Inne tematy interesujące studentów.

- bieżące wydarzenia polityczne, społeczne;
- warunki życia w Polsce;
- rola religii, miejsca kultu religijnego;
- stereotypy i uprzedzenia, tolerancja i przejawy nietolerancji;
- zmiany po roku 1989, „Solidarność, Lech Wałęsa, pierwsze wolne wybory.

MATERIAŁ LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

Na poziomie B2 utrwała się i poszerza znajomość form gramatycznych, konstrukcji składniowych i form słowotwórczych poznanych już na poziomie B1.

Fleksja rzeczownika

1. Odmiana rzeczowników, przymiotników i zaimków w liczbie pojedynczej i mnogiej rodzaju męskiego, żeńskiego i nijakiego, np. *ci znani aktorzy, te znane aktorki*;
2. Odmiana zaimków *żaden, każdy, nikt, wszyscy*.

3. Odmiana liczebników głównych przez przypadki i porządkowych.

Fleksja czasownika

1. Rekcja czasowników, np. chwalić się nagrodą, pamiętać o terminie, przypominać sobie;
2. Czasowniki dokonane i niedokonane, np. kłaść-położyć, spoglądać-spojrzeć, wierzyć-uwierzyć;
3. Tryb oznajmujący:
 - czas teraźniejszy czasowników niedokonanych, np. *Placę za bilet.*
 - czas przeszły czasowników dokonanych i niedokonanych, np. *Adam zgubił paszport. Matka często gubiła klucze.*
 - czas przyszły czasowników dokonanych i niedokonanych, np. *Ewa będzie zwiedzała Kraków. Ewa zwiedzi Kraków w zimie.*
4. Tryb rozkazujący, np. *Uważaj na światłach.*
5. Tryb przypuszczający:
 - życzenie, prośba, złagodzony rozkaz, np. *Kupiłbym ten słownik. Czy mógłbyś to dla mnie zrobić?;*
 - zdania warunkowe, np. *Gdybym miał pieniądze, kupiłbym mieszkanie.*
6. Formy nieosobowe:
 - formy typu *trzeba, można, warto, należy;*
 - formy czasu teraźniejszego, np. *mówi się, powtarza się;*
 - formy czasu przeszłego, np. *przypominano, sprawdzano, spierano się;*
7. Tworzenie i użycie imiesłowów:
 - imiesłowy przymiotnikowe czynne, np. *czytający, działający;*
 - imiesłowy przymiotnikowe bierne, np. *sluchany, mówiony;*
 - imiesłowy przysłówkowe współczesne, np. *idąc, słuchając, pamiętając;*
 - imiesłowy przysłówkowe uprzednie, np. *wysłuchawszy, powtórzywszy.*

Składnia

1. Zdania pojedyncze oznajmujące, pytające i rozkazujące.
2. Negacja podwójna w zdaniu pojedynczym, np. *Nikomu tego nie powiedziałam.*
3. Negacja wielokrotna w zdaniu pojedynczym, np. *Nikt nigdy nie zdobył tej góry.*
4. Zdania złożone współrzędnie, np. *Pracował w firmie kilka lat i był z tego zadowolony.*
5. Zdania złożone podrzędnie:
 - podmiotowe,
 - dopełnieniowe,
 - przydawkowe,
 - okolicznikowe czasu, miejsca i przyczyny,
 - okolicznikowe sposobu,
 - okolicznikowe celu,
 - okolicznikowe warunkowe.
6. Zdania wielokrotnie złożone.

7. Transformacje zdań złożonych.

Stylistyka

1. Rodzaje stylu:
 - styl formalny;
 - styl nieformalny;
 - styl potoczny mówiony.
2. Środki stylistyczne:
 - wyrazy bliskoznaczne;
 - synonimy;
 - wyrazy przeciwstawne;
 - epitety;
 - porównania;
 - eufemizmy;
 - zdrobnienia i zgrubienia;
 - wyrazy dźwiękonaśladowcze;
 - środki warunkujące spójność tekstu (spójniki i zaimki względne).

Podręczniki, słowniki, materiały dodatkowe

1. Awdiejew U., Dąbska E., Lipińska E., *Jak to napisać? Ćwiczenia redakcyjno-stylistyczne dla studentów polonijnych*, Uniwersytet Jagielloński Kraków 1992;
2. Bajor E., Madej E., *Wśród ludzi i ich spraw. Kurs języka polskiego jako obcego dla humanistów*, PWN, Warszawa 2006;
3. Bartnicka B., Dąbkowski G., Jekiel W., *Uczymy się polskiego. Podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców, cz. II*, Agencja Komputerowa Grzegorz Dąbrowski, Kielce 1994;
4. Chłopicka M., Fornelski P., *Brak mi słów. Podręcznik do nauczania obcokrajowców słownictwa języka polskiego*, Uniwersytet Jagielloński Kraków 1991;
5. Cudak R., Tambor J., *Kultura polska. Silva rerum*, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk” Katowice 2002;
6. Dąbrowska A., Burzyńska-Kamieniecka A., Dobesz U., Pasięka M., *Z Wrocławiem w tle. Zadania testów z języka polskiego dla cudzoziemców. Poziom podstawowy, średni i zaawansowany*, wyd. II, Uniwersytet Wrocławski 2008;
7. Dąbska E., Lipińska E., *Kiedyś wrócisz tu... cz. I*, Universitas Kraków 2003;
8. Garncarek P., *Czas na czasownik*, Universitas Kraków 2000;
9. Garncarek P., *Nie licz na liczebniki*, Wydawnictwo UW Warszawa 2009;
10. Klebanowska B., *Synonimia składniowa. Ćwiczenia dla cudzoziemców*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego Warszawa 1995;
11. Kozak K., Pyzik J., *Ćwiczenia gramatyki funkcjonalnej języka polskiego dla cudzoziemców. Czasownik*, Uniwersytet Jagielloński Kraków 1990;
12. Lipińska E., *Nie ma róży bez kolców, Ćwiczenia ortograficzne dla cudzoziemców*,

Wyd. II, Universitas Kraków 2009;

13. Lipińska E., *Umiesz? Zdasz! Materiały przygotowujące do egzaminu certyfikowanego z języka polskiego jako obcego na poziomie średnim ogólnym B2*, Universitas Kraków 2009;
14. Majkiewicz A., Tambor J., *Śpiewając po polsku*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2004;
15. Morcinek B., Madeja A., *Polski mniej obcy*, Wydawnictwo Śląskie, Katowice 2007;
16. Pyzik J., *Przygoda z gramatyką*, Universitas, Kraków 1999;
17. Rybicka E., *Nie taki diabeł straszny ... Podręcznik frazeologii polskiej*, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 1990;
18. Seretny A., *Kto czyta – nie błądzi*, Universitas Kraków 2007.

Słowniki

1. Bańko M., *Mały słownik wyrazów kłopotliwych*, PWN, Warszawa 2003;
2. Bąba S., Dziamska G., Liberek J., *Podręczny słownik frazeologiczny języka polskiego*, PWN, Warszawa 1996;
3. Dąbrówka A., Geller E., *Słownik antonimów*, MRC, Warszawa 1995;
4. Dąbrówka A., Geller E., Turczyn R., *Słownik synonimów*, MRC Warszawa 1993;
5. Drabik L., Sobol E., Stankiewicz A., *Słownik idiomów polskich*, PWN Warszawa 2006;
6. Wróbel K., *Mały słownik odmiany wyrazów trudnych*, IJP PAN Towarzystwo Miłośników Języka polskiego Kraków- Warszawa 1993;
7. Zgólkowa H., *Słownik minimum języka polskiego z zarysem gramatyki polskiej*, Wydawnictwo Kurpisz S.A. Poznań 2009.

UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE DZIAŁAŃ JĘZYKOWYCH

Słuchania: uczący się powinien rozumieć monologi, dialogi i polilogii; powinien rozumieć treść komunikatów radiowych i TV.

Czytania: powinien rozumieć różne gatunki tekstów pisanych, także literackie wykorzystywane na lektoracie.

Pisanie: Uczący się powinien samodzielnie komponować i redagować formy pisemne przewidziane dla poziomu B2.

Mówienie: umie swobodnie wypowiadać się na różne tematy, posługuje się słownictwem i strukturami gramatycznymi przewidzianymi dla poziomu B2; stosuje oficjalną i nieoficjalną odmianę języka odpowiednio do sytuacji; umie zasygnalizować nieporozumienie, poprosić o powtórzenie lub wyjaśnienie.

